

Robert Murray McCheyne

CHRISTUS ONS ALLES

Robert Murray McCheyne heeft in Nederland grote bekendheid gekregen. Wie kent niet zijn lied:
'Eens was ik een vreemd'ling voor God en mijn hart'?
Christus ons alles is een bundel met acht nagelaten preken. Ze bevatten woorden van raad en geven leiding aan zielen.
Voor velen zijn de preken van deze jong overleden evangeliedienaar tot eeuwige zegen geweest. Hij spreekt nog nadat hij gestorven is.

ROBERT MURRAY MCCHEYNE (1813-1843)

BEGON ALS HULPPREDIKER EN WAS VAN 1836 TOT AAN
ZIJN OVERLIJDEN ALS PREDIKANT VERBONDEN AAN DE
ST PETER'S CHURCH IN DUNDEE.

Opnieuw uit het Engels vertaald door N.A. Eikelenboom.

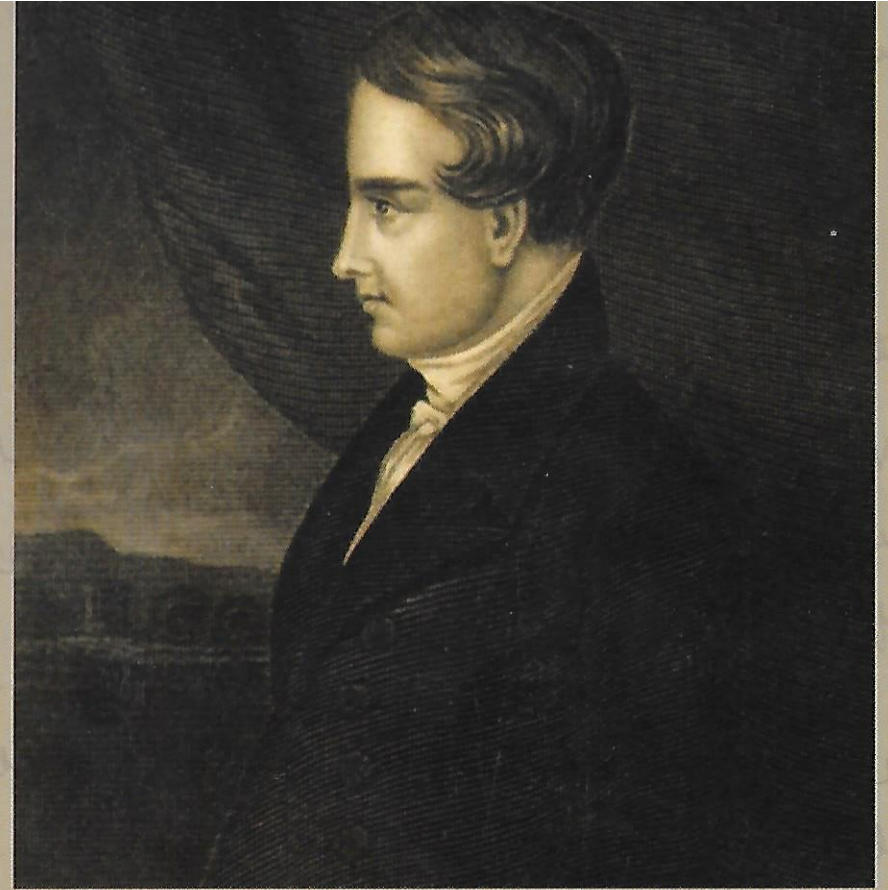


NUR 700

Den Hertog uitgeverij

Robert Murray McCheyne

CHRISTUS ONS ALLES



Robert Murray McCheyne

CHRISTUS ONS ALLES

4. DE BLOESEMKNOP VAN DE HEMEL

De sabbat is gemaakt om de mens.

Markus 12:27

VLESELIJK gezinde mensen kunnen de sabbatdag niet begrijpen. Ze vervallen in twee dwalingen. Ze willen de sabbat op een bijgelovige manier houden. De farizeeën verboden de discipelen korenaren te plukken en ze waren woedend op Jezus omdat Hij op de sabbatdag genas.

Anderen vervallen in het andere uiterste, en zouden de sabbat geheel en al teniet willen doen. Beide groepen zijn op dezelfde manier onwetend als het gaat over de Goddelijke waarheid dat de sabbat werd gemaakt *om de mens*. De gouden zon die een stroom van licht en warmte uitgiet over het wereldrond, werd geschapen om de mens. De zilveren maan, de milde lamp van de nacht, werd geschapen om de mens. Al het vee, alle bomen en bloemen - alles werd geschapen om de mens. Zo werd ook de sabbat gemaakt om de mens. Hij werd gemaakt, hem ten goede, om hem tot zijn God te brengen. Hij werd gemaakt voor zijn geluk, om hem te brengen tot de bron van vreugde. De sabbat werd niet alleen om de Jood gemaakt, evenmin alleen om de heiden, nee, hij werd gemaakt om de mens. Hij werd niet gemaakt voor één volk, voor één land of voor één generatie. Hij werd gemaakt voor het hele menselijke geslacht. Zoals de zon en de maan werden gemaakt om de mens over de hele wereld te verlichten, werd ook de sabbat gemaakt voor

de mens om hem naar de hemel te leiden.

Ik wil nu bewijzen dat de sabbat werd gemaakt voor het hele menselijke geslacht.

Ten eerste vanuit *de rede*.

Ik spreek niet vaak over hetgeen overeenkomstig de rede is en meer niet, omdat de uitleg van de Schrift ons belangrijkste werk is, en niet om les te geven in de wijsbegeerte. Het is heel gewoon dat je ongelovigen hoort zeggen dat het strikt en heilig onderhouden van de sabbatdag tegen het gezonde verstand ingaat. Toch voel ik me verplicht om te bewijzen dat de sabbat nodig is voor het lichaam, de geest en de ziel van de mens, ook zonder de hulp van de Schrift.

Het lichaam. Toen het om de zondag ging, is er in een verklaring die voor het Huis van Afgevaardigden werd afgelegd, nadrukkelijk gesteld, en aangetoond door de meest vooraanstaande medici in Engeland, dat er voor het lichaam, om zijn volledige kracht te behouden, één dag van de zeven moet zijn van volkomen rust; dat de beenderen en de spieren van mens en dier althans één dag van de zeven vereisen om dan geen werk te verrichten. Mensen die paarden houden, weten heel goed dat als je wilt dat een paard zijn kracht en sterkte zal behouden, je het dan één hele dag van de zeven rust moet geven. Dit bewijst dat de sabbat gemaakt werd om de mens.

De geest. Wat geldt voor het lichaam, geldt evenzeer voor de geest. Wil de menselijke geest krachtig werken, dan vereist die niet alleen nu en dan rust, maar hij moet ook helemaal losgemaakt worden van het onderwerp waarmee hij bezig is, opdat hij verkwikt zal worden om zijn leven en zijn toestand te herstellen. Een boog die altijd gespannen staat, verliest zijn veerkracht - en zo is het ook met de geest van een mens zonder de sabbat.

De ziel. Als er een God is, en als er een Kerk is van verlost menschen, dan is het met zekerheid aanvaardbaar dat de mens God moet aanbidden met de uiterste betrokkenheid van hart en ziel. Als echter ons hele hart hierop betrokken moet zijn, moeten we hiertoe noodzakelijkerwijs een bepaalde tijd afzonderen. De rede kan niet laten zien hoe lang die tijd moet zijn, of hoe vaak die zich moet herhalen. Maar de rede leert duidelijk dat die tijd er moet zijn. Zelfs het zwakke licht van de rede laat zien dat de sabbat werd gemaakt om de mens. Sabbatsschenders zouden graag als verlichte mensen beschouwd willen worden, boven de vooroordelen van het gewone volk. Ze zouden ons graag willen doen geloven dat zij een 'nieuw licht' hebben, dat andere ogen niet zien. Ze zien medelijdend neer op de menigte die houdt van een goed doorgebrachte sabbatdag, die door geestelijken wordt beheerst. Er komt evenwel een dag waarop de hele wereld zal zien dat het licht dat in hen was, duisternis is geweest. En wat is die duisternis groot!

Ten tweede vanuit *het voorbeeld van God*.

Toen God de wereld schiep, heeft Hij dit in zes dagen gedaan. Als nu God op de zevende dag volbracht had Zijn werk, dat Hij gemaakt had, heeft Hij gerust op de zevende dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had. En God heeft de zevende dag gezegend en die geheilgd (Gen. 2:2, 3). Dat God op de sabbatdag heeft gerust, was niet voor Zichzelf. De eeuwige God, de HEERE, de Schepper van de einden der aarde, wordt noch moede, noch mat (Jes. 40:28). Het was om onzentwil dat Hij de mens een voorbeeld gaf. Het was niet omwille van de Joden alleen. De Joden waren er pas tweeduizend jaar later. Het was omwille van de mens, het hele menselijk geslacht, van de eerste mens tot de laatste. De sabbat is gemaakt om de mens. De tegenstanders van de sabbat zeggen in het algemeen dat de

sabbat een Joodse plechtigheid was. Maar ze vergeten helemaal dat de eerste sabbat aanbrak in een zondeloze wereld. Zelfs in het paradijs had de mens een sabbat nodig. Onze sabbatsschenders schijnen te denken dat de mens nu beter is dan voordat hij viel. Zelfs in het paradijs gaf God een sabbat aan de mens, een dag gewijd aan God, van de morgen tot de avond. Hoeveel te meer heeft de arme schuldige mens van nu, met een aard die tegen God ingaat, en een hart dat aan het stof kleeft, een sabbat nodig! Wat berispt God, Die de sabbat houdt, op een schrikwekkende manier de dwaasheid van de sabbatsschenders van nu! Bent u wijzer dan God? Weet u beter wat goed is voor een mens? Weet u beter wat er bij zijn aard past, wat er nodig is in zijn gebrek?

Ten derde vanuit *het gebod van God*.

Gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt. Toen God Israël tot een bijzonder volk voor Zichzelf aannam, verlevendigde Hij op een heel duidelijke en schrikwekkende wijze de heilige wet die op het hart van de mens werd geschreven toen Hij hem schiep. Hij sprak vanaf de vlamme top van de Sinaï de wet met Zijn eigen stem uit. Hij schreef de wet tweemaal met Zijn eigen vinger op stenen tafelen, om te laten zien dat die wet eeuwig was. In het midden van deze wet zien we: Gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt. Het wordt niet als een nieuw gebod gegeven, maar het is een oud gebod dat tot nieuw leven wordt gewekt. Alle negen andere geboden zijn bindend voor alle mensen, zodat er geen zweem van twijfel aan kan bestaan dat het vierde gebod ook bindend is voor allen. Christus zegt uitdrukkelijk: Ik ben niet gekomen om de wet te ontbinden, maar om die te vervullen. Daarom is Hij niet gekomen om het vierde gebod te ontbinden. In het nieuwe verbond zegt God: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart

schrijven. In het oude verbond schreef Hij de wet op stenen. De verandering ligt in de tafel, niet in de wet zelf. God zegt als het ware: Ik zal de wet niet meer op stenen tafelen schrijven. Ik zal een betere weg inslaan om ervoor te zorgen dat de wet gehoorzaamd wordt. Ik zal die in hun hart schrijven. Toch is het dezelfde wet als die welke Hij op een steen schreef. Op dezelfde manier zegt het nieuwe schepsel: Ik heb een vermaak in de wet Gods naar de inwendige mens. Het is dezelfde wet, die door het nieuwe hart wordt bemind, de wet die God op de Sinaï gaf. Dit laat zien dat de sabbat is gemaakt om de mens.

Het vierde is dat al Gods kinderen *de sabbat liefhebben*.

Gij zult evenwel Mijn sabbatten onderhouden; want dit is een teken tussen Mij en tussen ulieden bij uw geslachten (Ex. 31:13; Ezech. 20:12). Zolang Israël zijn heilige sabbatten onderhield, stond het bekend als het volk des Heeren. Het was een teken aan hun voorhoofd, dat erop wees dat het een bijzonder volk was. Het is nog steeds een teken tussen God en de gelovigen. Gelovigen hebben vele kenmerken, maar dit is een van de eenvoudigste. David zegt: Dit is de dag die de HEERE gemaakt heeft, laat ons op dezelve ons verheugen en verblijd zijn; en Johannes zegt: Ik was in de geest op de dag des Heeren. Hebt u ooit een godvruchtige dienaar des Woords ontmoet die er niet aan vasthield om de hele sabbatdag te heiligen? Bent u ooit een kind van God tegengekomen, iemand die het beeld van Christus droeg, die de sabbat niet liefhad en die niet op een heilige wijze doorbracht? Noach in de ark, Mozes in de woestijn, David op de troon, Jesaja onder een volk van onreine lippen en Johannes in ballingschap op Patmos - allen hebben de sabbat een vreugde genoemd. Al Gods kinderen van nu hebben dezelfde smaak en dezelfde genieting als ze de sabbat op een goede manier doorbrengen. Het is de dag waarop ze

heel dicht tot Christus naderen, waarop ze heel veel van Zijn Geest ontvangen en heel ver in Zijn vreugde ingaan. Laat dit niet zien dat de sabbat om de mens werd gemaakt? Ik bedoel niet te zeggen dat Gods kinderen onfeilbaar zijn, of dat hun smaak en hun gevoelens de leefregel moeten zijn. We moeten evenwel geloven dat God deze bijzondere smaak en genieting aan het hart van al Zijn kinderen wil schenken naar Zijn eigen Woord, als het niet Zijn begeerte was dat wij de sabbatdag zouden liefhebben. Gods kinderen zijn afspiegelingen van Hemzelf; ze zijn naar Zijn beeld geschapen. Zijn wet is in hun hart geschreven, zodat deze bijzondere liefde voor de sabbat waarlijk Goddelijk is. De sabbat werd dus gemaakt om de mens. Hebt u deze bijzondere smaak in de sabbatdag? Brengt u de sabbat graag goed door? Als dat zo is, hebt u er één kenmerk van dat u van de dood in het leven bent overgegaan. Wat kunnen de meesten van u duidelijk weten dat ze geen kinderen van God zijn, en dat ze niet onderweg zijn naar de sabbat die boven is.

Het vijfde is dat al Gods vijanden *de sabbatdag verafschuwen*. De ongelovige Israëlieten in de woestijn konden de sabbat niet begrijpen. Ze gingen op de zevende dag uit om manna te verzamelen en ze vonden het niet (Ex. 16:27). Ezechiël rekent het Israël als een van zijn voornaamste zonden aan dat het Gods sabbatten zeer ontheiligde (Ezech. 20:13). Amos omschrijft de goddelozen van zijn dagen als hij zegt: Wanneer zal de nieuwe maan overgaan, dat wij leeftocht mogen verkopen? En de sabbat, dat wij koren mogen openen? (Amos 8:5). Vanwege het schenden van de sabbat werd Israël gevankelijk weggevoerd naar Babel, en het land rustte en genoot zijn sabbatten. Jeremia klaagt dat de vijanden van Jeruzalem de stad hebben bespot om haar sabbat (zie Klaagl. 1:7). Zo is het nog bij mensen die

God niet vrezen. Ze kunnen het niet aan om een hele dag met God door te brengen. Ze hebben een hekel aan het gebed in de binnenkamer omdat dit hen dicht bij God brengt. Een uur met God zou een soort hel zijn voor een vleselijk gezinde geest. Om dezelfde reden kunnen ze een heilige sabbatdag niet aan. Het zou hun geen zorg zijn om elke week een hele dag aan plezierige dingen te besteden, of aan het vereren van een afgod. Maar om een dag met God door te brengen is een soort hel voor de natuurlijke mens. Die dag herinnert hem aan God en Christus, aan de wet en de eeuwigheid - en dit kan een natuurlijk mens niet aan. Laat dit niet zien dat de sabbat om de mens werd gemaakt, even waarachtig als het Evangelie om de mens werd gemaakt? De mensen houden niet van het Evangelie, het is dwaasheid voor hen - maar toch is het de enige weg om mensen te behouden. Ze houden niet van de sabbatdag - maar toch is het voor mensen de marktdag van de genade. Als de sabbat van de wereld was, zou de wereld het hare liefhebben. Maar omdat de sabbat niet van de wereld is, maar het geschenk van de heilige God, verafschuwt de wereld hem. Hoe meer zij de sabbat verafschuwt en ertegen tekeer gaat, des te duidelijker is het dat de sabbat om de mens werd gemaakt.

Leer hier ten eerste uit dat u zich er niet over moet verbazen dat er tegenstand tegen de sabbatdag komt. Het is de oude twist tussen het zaad van de slang en het Zaad van de vrouw. Die mensen haatten Christus Zelf, en het is helemaal geen wonder als ze ook Zijn heilige dag haten. Wees niet verbaasd over de sterke stroom van sabbatsschenders, die naar het schijnt op het punt staat over Brittannië te komen. Zij hebben de sabbat aldoor gehaat omdat ze Hem haten van Wie deze dag is. Die in de hemel woont, zal lachen; de Heere zal

hen bespotten. Nu zullen ze misschien zegevieren, maar het zal slechts kort zijn.

Leer ten tweede u eraan te beproeven of u een kind van God bent. Hebt u de heilige sabbatdag lief? Ik vraag niet of u de uiterlijke dingen van de sabbat liefhebt, de opwekkende preek, de ontmoeting met vrienden, het zingen van lofliederen. Maar wel: hebt u het wezenlijke van een heilige sabbat lief? De gemeenschap met God, de vreugde in Hem, het liefhebben, het eren en het prijzen van Hem? Hebt u de sabbat lief als een sabbat in de hemel, en herinnert u zich een tijd dat dit niet zo was? Hebt u de sabbat nu meer lief dan u ooit de genoegens van de ijdelheid hebt bemind? Dan denk ik dat u uit de dood bent overgegaan in het leven.

Leer ten derde dat u die hier de sabbat niet liefhebt, nooit in der eeuwigheid een sabbat zult genieten. U die de sabbat in de kroeg en met de krant hebt doorgebracht, of in lichtzinnig gezelschap, zult nooit in de hemel zijn. De hel is uw deel. Daar zijn geen sabbatten.

O stille, klare dag,
de knop van het toekomstig goed,
van heerlijkheid, op Gods gezag,
geschreven met des Heilands bloed.
De tijd is daar, nu rust de plicht.
Geen duisternis die iets vermag -
wij volgen 't heerlijk licht.

Snel gaan de dagen voort;
u houdt de vaste orde aan.
U klopt heel zacht aan 's hemels poort.

De werkdag in ons zwaar bestaan
drukt als een grote last ons neer,
die onze rust geheel verstoort,
maar u verkwikt ons weer.

De mens ging zonder meer
het einde tegemoet, de dood.
U maant ons tot een ommekeer,
naar Christus toe, uit onze nood.
De mens, in duisternis gehuld,
moet zien op Hem, de Heer',
Die alles Zelf vervult.

De sabbat is een stut
van 't hemelhuis vol heiligheid.
De tussentijd heeft ook zijn nut,
verdrijft alras de ledigheid.
De sabbat staat in bloei, draagt vrucht;
zijn rijkdom raakt nooit uitgeput,
zijn geur vervult de lucht.

De sabbatdag beduidt
een draadje in het snoer van tijd
voor 't sieraad van de schone bruid
van Christus, Heer' der heerlijkheid.
De sabbat, die gewijde dag,
verkondigt vrede, overluid,
méér dan men hopen mag.

Met Uw verrijzenis
brak, Heer', de nieuwe morgen aan.
Er kwam een rijk voorziene dis,

waartoe wie hongerde mocht gaan.
De Heiland Zelf verwierf hier grond,
Hij kweekte kruiden die gewis
genezen 's zondaars wond.

Wij hadden rust bereid,
maar toen heeft Christus onverwacht
met wijs en Goddelijk beleid,
als in een schok, met grote kracht
die rust voorgoed van ons geweerd.
De Heiland onzer zaligheid
heeft ons tot Hem bekeerd.

De klaarte van dié dag -
wij hebben haar heel dwaas veracht.
Toen Hij in 't oude kleet ons zag,
was Hij het Die het nieuwe bracht.
Zijn bloed - dat was de volle prijs
voor dit gewaad in heel zijn pracht,
geschikt voor 't paradijs.

U bent een blijde dag;
en als het werk komt stil te staan,
dan grijp ik gaarne, als ik mag,
uw beide handen stevig aan.
Ik spring met u van vroeg tot laat
totdat wij naar de hemel gaan,
en ik de aard' verlaat.

Naar een gedicht van George Herbert (1593-1633).